

STATE OF NEW YORK
OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

ERIC T. SCHNEIDERMAN
BOSH PROKUROR

NEW YORK STATE EDUCATION DEPARTMENT
THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

MARY ELLEN ELIA
TA'LIM KOMISSARI
NYU-YORK SHTATI UNIVERSITETI PREZIDENTI

2017-yil 17-fevral

Federal hukumat amaldorlarining immigratsiyaga oid hatti-harakatlari butun mamlakat bo'ylab qo'rquv va vahimalarga sabab bo'ldi. Ham idoralarimiz, ham Nyu-York shtati boshqaruvchilar kengashi xizmat ko'rsatish majburiyatini olgan Nyu-York shtati aholisi ushbu hatti-harakatlardan xavotir bildirib, savollar bilan idoralarimizga murojaat qilmoqda. Bugun Nyu-York shahri bosh prokuraturasi ("BP") va Nyu-York shtati Ta'lim departamenti ("SHTD") butun Nyu-York shtatidagi o'quvchilar, maktablar, oilalar va hamjamiyatlarga yana bir karra ta'kidlab aytadiki, maktablarimiz barcha o'quvchilar bexavotir ta'lim oladigan maskan bo'lib qoladi.

Nyu-York shtatining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuniga asosan, besh yoshdan katta va o'rta maktabni bitirganlik diplomini olmagan 21 yoshdan kichik bolalar o'zlari yashaydigan maktab okrugidagi davlat maktablarida haq to'lmasdan o'qish huquqiga ega. Bundan tashqari, maktab okruglari majburiy maktab yoshidagi barcha o'quvchilar darslarga to'liq qatnashishini ta'minlashi shart.¹ **AQSH fuqarosining farzandlari singari hujjatsiz bolalar shtat qonunlarida belgilab qo'yilgan yosh va istiqomat qilish talablariga mos kelgan hollarda maktabda to'liq o'qish huquqiga ega.** AQSH Oliy Sudi bir necha o'n yillar oldin "*Plyler v. Doe*" apellyatsiyasida belgilab qo'ygandek, maktab okruglari o'zlarining yoki ota-onasi va yoki vasiylarining hujjati yoki fuqarolik maqomi bo'lmagan o'quvchilarning bepul davlat ta'limi olishini rad etishi mumkin emas.²

Binobarin, BP va SHTD maktab okruglariga yo'llagan yo'riqnomasida hujjatsiz o'quvchilarning ushbu muhim huquqini alohida ta'kidlab, maktablar ro'yxatga olish vaqtida o'quvchilarning immigratsiya maqomini oshkor qilish mumkin bo'lgan ijtimoiy ta'minot kartasi raqami singari savollar bermasligi kerakligini uqtiradi.³ Yana shuni maslahat berdikki, maktab

¹ Qarang: Ta'lim Qonuning 3202(1)-, 3205-bandlari.

² *Plyler v. Doe*, 457 U.S. 202 (1982); yana *Appeal of Plata*, 40 Ed. ga qarang. Departament vakili 552, 14,555-qaror.

³ Qarang, masalan, Cosimo Tangorra, Jr., "*Dear Colleague*" Letter, Nyu-York shtati Ta'lim departamenti (2014-yil 10-sentabr), <http://www.p12.nysed.gov/sss/documents/EducationalServicesforRecentlyArrivedUnaccompaniedChildren.pdf>.

okruglari shtat va/yoki federal qonunlarga ko'ra ma'lum ma'lumotlar yig'ishi kerak bo'lsa, bu ishni o'quvchi maktabga qabul qilingandan keyin qilishlari lozim, o'shanda immigratsiya maqomiga oid ma'lumot maktabga qabul qilish-qilmaslik uchun kerak bo'ldi degan taassurot qolmaydi.⁴

Yaqinda idoralarimizga maktab okruglarining AQSH Immigratsiya va bojxona politsiyasi ("IBP") vakillari so'rovlariga javob berish majburiyati, jumladan, o'quvchilar bilan uchrashish yoki suhbatlashish va yoki o'quvchilarga oid ma'lumotlar bilan tanishish so'roviga oid savollar kelib tushdi. Sizga ma'lumki, Nyu-York shtatining "Oila ishlari bo'yicha sud to'g'risida"gi qonuni ("NYFCA") va "Oilaning ta'lim olish huquqlari va ma'lumotlari sir saqlanishi to'g'risida"gi federal qonun ("FERPA") singari turli qonunlar okrug maktablariga huquqni muhofaza qilish idoralari o'quvchilarni maktabda so'roq qilishi, o'quvchilar haqidagi ma'lumotlar sir tutilishiga oid huquqiy majburiyatlar yuklaydi. Bunday majburiyatlarni buzgani, hatto federal immigratsiya idoralari so'rovini bajarгани uchun maktab okruglari javobgarlikka tortilishi mumkin. Shu sababga ko'ra, idoralarimiz barcha maktab okruglari xizmatchilarini federal immigratsiya xizmati xodimidan biror so'rov olishi bilanoq boshqaruvchilari va maktab huquqshunoslari bilan bog'lanishini so'raydi. Bunday so'rovga javob berishdan oldin maktab okruglari xizmatchilari bunday so'rovni bajarish maktab okruglari umumiy qo'llanuvchi qonunni buzgan-buzmayotganini bilish uchun boshqaruvchilari va huquqshunoslari bilan maslahatlashib olishi zarur.

O'quvchilar bilan uchrashish yoki suhbatlashishi to'g'risidagi so'rovlar. **SHTD ancha vaqtdan beri huquqni muhofaza qilish idoralari xodimlari o'quvchini maktab binosidan tashqariga chiqara, ota yoki onasi, ota yoki onasiday aloqada bo'lgan shaxsning roziligiz so'roq qila olmaydi, deb hisoblaydi,** bundan juda cheklangan holatlar mustasno (masalan, huquqni muhofaza qilish idoralari xodimlarining qonuniy kuchga ega buyrug'i bo'lganda yoki maktab mulkiga nisbatan jinoyat sodir etilganda).⁵ Maktab xodimlari huquqni muhofaza qilish idoralari bilan qonun va maktablarning mahalliy qoidalari doirasida hamkorlik qilishga chaqiriladi. Yana shuni qat'iy tavsiya qilamizki, mabodo IBP yoki boshqa federal immigratsiya xizmatlari xodimlari o'quvchilar bilan uchrashish (suhbatlashish va/yoki so'roq qilish) uchun maktabga kelsa, maktab okruglari yo'l-yo'riq olish, xususan, "Talim to'g'risida"gi qonun, "Plyler" va NYFCA-da belgilab berilgan burchlar to'g'risida ma'lumot olish uchun zudlik bilan boshqaruvchi va maktab okruglari huquqshunosiga murojaat qilishi shart.

⁴ Ijtimoiy ta'minot hujjati haqida shuni qayd etish lozimki, SHTD okruglardan o'quvchilarning ijtimoiy ta'minot kartalari yoki ularning raqamlarini hech qachon hech bir maqsad uchun o'quvchi maktabga qabul qilinishidan oldin ham, undan keyin ham yig'maydi.

⁵ *Masalan, qarang:* N.Y.S.E.D. Advokatning 91-xulosasi (1959-yill 17-iyun) ("hech bir xodim bolani dars paytida maktabdan tashqariga uning ota-onasi so'roq qilishga ruxsat bermaguncha olib chiqishi mumkin emas"); *yana qarang:* N.Y.S.E.D. Advokatning 148-xulosasi (1965-yill 23-fevral) ("Maktab huquqni muhofaza qiluvchi idoralar xodimlari yoki uchinchi shaxslarga o'quvchilarni so'roq qilish yoki boshqa biror maqsadda binolardan tashqariga olib chiqish vakolatini beradigan vasiylikka ega emas".) Ushbu pozitsiya turli qonunlar, jumladan, boshqalari qatorida NYFCA-ga asoslanadi, u o'z navbatida politsiya xodimi 16 yoshga to'lmagan bola huquqni muhofaza qilish idorasiga olib ketilayotganda tezda uning otasi yoki onasi va yoki unga qarovchi boshqa kishi bilan bog'lanishi, so'ngra agar uning otasi yoki onasi va yoki vasiyi o'sha yerda bo'lsa, ularga bolaning huquqlarini tushuntirishi va so'roqda qatnashishiga ruxsat berishi kerak. *Qarang:* N.Y. "Oila ishlari bo'yicha sud to'g'risida"gi qonunning 305.2-bandi; Matter of Jimmy D., 15 N.Y.3d 417 (2010).

O'quvchining o'qishi bo'yicha qaydlar bilan tanishishga oid so'rovlar. Shu singari, idoralarimiz maslahatiga asosan, immigratsiya xizmati xodimlari o'quvchining o'qishi bo'yicha qaydlar bilan tanishishga oid so'rov bilan murojaat qilganda, maktab okruglari bunday so'rovni ma'lumotlarni oshkor qilish orqali bajarish FERPA qonunini buzishi mumkinligi sababli zudlik bilan huquqshunoslari bilan maslahatlashishi lozim.⁶ Umuman olganda, FERPA federal byudjetdan moliyalashtiriladigan maktab okruglariga o'quvchining o'qish bilan bog'liq ma'lumotlarida mavjud "Shaxsni tasdiqlovchi ma'lumotlari"ni ("ShTM") uning otasi yoki onasi va yoki ruxsat berish huquqi bo'lgan o'quvchining ruxsatisiz oshkor qilishni ta'qiqlaydi. Mabodo oshkor qilish qonunosti hujjatlarida ko'rsatilgan muayyan cheklov shartlariga mos kelsa, FERPA qonuniga asosan ruxsat olmay turib, bunday oshkor qilishga ruxsat etiladi. Bunday cheklangan shartlar federal hukumatning zikr etilgan xodimlari bergan so'rovlarni ichiga oladi⁷. **Ammo IBP yoki boshqa federal immigratsiya xodimlarining o'quvchining o'qishi bilan bog'liq ma'lumotlarida mavjud SHTM bilan tanishish haqiqidagi so'rovi FERPA- qonunida zikr etilgan istisnoli holatlarning birortasiga mos kelmasa, ota yoki ona va yoki ruxsat berish huquqi bo'lgan o'quvchi bu ishga ruxsat berishi shart.**⁸

Ta'lim to'g'risidagi qoidalarning P-12 ga tegishli SHTD idorasi ham bugun maktablar va okruglar uchun "Barcha o'quvchilarning qadr-qimmatini to'g'risida"gi qonunga ("DASA") keyingi haftalarda butun mamlakat maktablaridagi ta'qib qilish kabi noxush holatlardan kelib chiqib, yo'riqnomalar chiqarmoqda. Yo'riqnoma bilan quyidagi havola orqali tanishish mumkin: <http://www.p12.nysed.gov/dignityact/documents/dasa-guidance.pdf>.

Federal hukumat immigratsiyaga oid qanday harakatlar qilishi mumkinligiga oid ko'plab savollar ko'tarilayotgan paytda biz ta'lim sohasi xodimlari va hukumat amaldorlari sifatida maktab hamjamiyatlariga bag'rikenglik muhimligini, barcha o'quvchilarning maktabga borib jazolanish borasidagi qo'rquv va havotirsiz ta'lim olish huquqi borligini eslatib qo'yishimiz muhim ahamiyatga ega. Sinf xonalarimiz barcha bolalar uchun xavfsiz maskan bo'lib qolishi shart. Barchangizga o'quvchilarimiz, oilalarimiz va hamjamiyatlarimizni qo'llab-quvvatlash yo'lida qilayotgan ishlaringiz uchun minnatdorlik bildiramiz.

Hurmat bilan,

MaryEllen Elia
Ta'lim komissari

Eric T. Schneiderman
Bosh prokuror

⁶ Qarang: 20 U.S.C. § 1232g.

⁷ 34 C.F.R. §99.31(a)(3) ga ko'ra, bunday hujjatlar AQSHning Bosh moliyaviy nazorat boshqarmasi boshlig'i, AQSH Bosh prokurori, AQSH Ta'lim vaziri yoki shtat va mahalliy ta'lim idoralarining vakolati bor vakillariga 34 C.F.R. §99.35 talablariga bo'ysungan holda oshkor qilinishi mumkin.

⁸ Qarang: 34 C.F.R. § 99.31.